

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610-7156970
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

16 Ağustos 2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mehmet ÖZHASEKİ
Bakan

EK:

- Liste (5 Adet, 5 Sayfa)
- Cevap Yazısı (79 Adet, 128 Sayfa)

7/267

**BURSA MİLLETVEKİLİ
SAYIN YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU'NUN
TBMM 7/267 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
DAİR SORULARI VE CEVAPLARI**

SORULAR:

- 1) Bursa'nın depreme hazır olduğunu söyleyebileceğimiz boyutta, geniş kapsamlı "Acil Eylem Planı" nedir?
- 2) Kent içi bir 'Plan Değişikliği Yönetmeliği' yapıldı mı? Belediye Meclisleri, fonksiyon değiştirici veya kütle artışı içeren plan değişikliği kararlarını acilen durdurmaları gerekirken, halen devam ettiriyorlar mı?
- 3) İnşaatlarına başlanmış olan yapılar da dahil tüm inşaat faaliyetlerinde, çatı vizesine kadar yani kaba inşaatı bitene dek, büyüklüğüne göre tam ya da yarı zamanlı mühendis/mimar unvanlarında şantiye şefi istihdam zorunluluğu getirildi mi?
- 4) Diri fay hatları mevcut 1/1000 uygulama imar planları, deprem tekniğine göre işaretlendi mi? Aynı şekilde fay hatları üzerine rastladığı görülen yapıların inşaatı, plan değişiklikleri yapılana kadar durduruldu mu?
- 5) Tetikleme etkisi nedeniyle Bitişik Nizam yapılanma koşulları yeniden düzenlendi mi? Bu durumdaki arsaların bitişigindeki mevcut binalar, kat tabliyeleri aynı seviyede olacak şekilde ruhsatlandırıldı mı?
- 6) Yaşanması olası afet ve diğer kriz anlarında güvenli tahliye ve acil ihtiyaçları karşılayabilecek, 'Toplanma Merkezleri' oluşturuldu mu? Bu merkezlere, ana şebekelerden bağımsız elektrik, su, doğalgaz alt yapıları tesis edildi mi?
- 7) Özellikle 25-30-35-40 yaş üzerindeki yorgun konutlardan başlamak üzere; teknik heyet marifeti ile (jeoloji, jeofizik, inşaat, afet ve belediye yetkilisi gibi) her bina için yapı güvenlik belgesi sistemi oluşturuldu mu?
- 8) Bursa'daki eğitim yuvaları (ilk-orta-lise ve üniversite binaları) ile ilgili bir deprem riski kontrol envanteri oluşturuldu mu?
- 9) Bursa'da yeni imara açılan ve tarıma elverişli Bursa ovasının; mikro ölçekli de olsa sınılaşma potansiyeli ve taşıma gücü düşük alanlardan oluştuğu gerçeği dikkate alınıyor mu? Bu özellikteki bölgelerdeki yapılaşmalarda, betonarmeden ziyade daha hafif nitelikteki ahşap, çelik vb. yapılar teşvik ediliyor mu?
- 10) Sağlıksız yapılarda ikamet eden vatandaşların, teşvik edici yasal uygulamalarla TOKİ veya uluslararası inşaat yapı yönetmeliğine uygun ve denetimlere tabi özel yapılara taşınma projeleri düşünüyor musunuz?
- 11) Deprem ve doğal afetlere dayanıklı farklı alanlarda yeni yerleşim alanları oluşturma ve onlara yakın lokasyonlarda organize sanayi bölgeleri ile tarım alanları yaratarak, çalışan nüfusun önemli bir bölümünü bu alanlara kaydırma projeleriniz var mı?
- 12) Deprem sırasında uygun davranış biçimini sergileyebilmek için (paniksiz ve az hasar alacak şekilde) tüm ailenin gerek AFAD, gerekse sosyal yayın ve videolar aracılığı ile uygulamalı bir şekilde, ailece tatbikat yapmaları sağlanarak bilinçlendirilme çalışmaları yapılıyor mu?

13) Buna bağılı olarak tüm eğitim ve öğretim müfredatına deprem ve doğal afetler ile ilgili konuların eklenmesiyle ilgili MEB ve YÖK ile koordineli bir çalışma yürütüyor musunuz?

14) Bursa'da AFAD ile birlikte Arama Kurtarma faaliyetleri yürütebilecek ve deprem anında derhal harekete geçebilecek ekiplerin sayısal yeterliliği nedir? Elinizdeki resmi rakamsal verilerle Bursa kamuoyunu aydınlatacak mısınız?

CEVAPLAR:

1- Bursa İli için Deprem Hasar Azaltma Çalışmaları kapsamında yapıların bodrum, zemin ve diğer katlarında bulunan işyerlerinin (Market Oto Galeri, Kafeterya, Lokanta, Düğün Salonu, Showroom vb.) hasar, taşıyıcı sistemlerinde projesine aykırı yapılan değişiklikler konusunda; Bursa Valiliği nezdinde, Belediyelerce gerekli inceleme ve tespitlerin yapılması ve sürecin takip edilerek, Bursa İl Risk Azaltma Planı (İRAP) kapsamında sorumlu ve destek kurum/kuruluşları ile birlikte, afete maruz bölgelerde bulunan yapıların yıktırılması çalışmaları, Bursa Valiliği koordinasyonunda yapılmaktadır. Bursa'da kamuya ait yapılarının envanter çalışması (KAYES) yapılmıştır. Türkiye Afet Müdahale Planı (TAMP) kapsamında Bursa İli bünyesinde görev yapan teknik personelden oluşan "Hasar Tespit Çalışma Grubu ve Enkaz Kaldırma Çalışma Grupları" oluşturularak, yerel düzeyde operasyon planları güncel tutulmaktadır.

2- Bursa İlinin Kent içi fonksiyon değiştirici veya kütle artışı içeren plan değişikliği kararlarının değerlendirilmesi ve plan onaylama yetkisi; Belediyelere ait olup, ayrıca bir "Plan Değişikliği Yönetmeliği" bulunmamaktadır.

3- Şantiye Şefi istihdamına yönelik soru ile ilgili olarak, Resmi Gazetede yayınlanan 02.03.2019 tarihli ve 30702 sayılı Şantiye Şefleri Hakkında Yönetmeliğin;

Birinci maddesinde; " Bu Yönetmeliğin amacı; plân, fen, sanat, sağlık, çevre şartlarına ve standartlara uygun yapı inşa edilmesine yönelik yapım faaliyet ve süreçlerinin takibini sağlamak üzere, şantiye şefi çalıştırılması mecburi yapılara ve yapım işlerinde görev alan şantiye şeflerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir." ,

İkinci maddesinde; "Bu Yönetmelik; yapı ruhsatına tâbi her türlü yapım ve yıkım işinde, şantiye şefliğini üstlenecek olan ilgili teknik elemanları kapsar." ,

Beşinci maddesinin 1. fıkrasında; "Yapı ruhsatına tâbi bütün yapıların şantiye şefliğinin, yapı müteahhidi ile şantiye şefi arasında düzenlenen ve asgari olarak işin adı, süresi ve ücreti ile işyeri adresini ve tarafların tebligata elverişli elektronik adreslerini içeren bir iş sözleşmesine göre yürütülmesi esastır." ,

Altıncı maddesinin 1. fıkrasının (b) bendinde; " Tam zamanlı olarak başka bir işte çalışanlar şantiye şefliği görevini üstlenemez" ,

Yedinci maddesinin 1. fıkrasında; "Şantiye şefinin yapım işine dair görevi, yapı ruhsatının alınmasından itibaren başlayıp yapı kullanma izin belgesinin alınması ile son bulur." ,

Denilmiştir.

Ayrıca, ilgili Yönetmelik ekinde yer alan Şantiye Şefleri Tarafından İlgili İdareye Verilecek Taahhütnamenin 5.maddesinde; "5510 Sayılı Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu dahilinde, şantiye şefi olarak görev yapacakların sigortalılığına ilişkin uygulamaya tabi olarak çalıştığını, başka bir işte tam zamanlı olarak çalışmadığını şantiyede fiilen devamlı görev yapmaya engel bir durumum olmadığı" beyanı verilmekte olup, ilgili idarelerin konu ile ilgili mevzuat hükümlerine uymaları zorunludur.

4- Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliği gereğince; jeolojik-jeoteknik veya mikro bölgeleme etüt raporlarının imar planlarında altlık olarak kullanılması ve bu raporlara göre imar planlarında gerekli kararların alınması zorunluluk olduğundan diri fay hattı içeren etüt verileri imar planlarına işlenmektedir. İnşaat süreçleri ruhsat veren ilgili idarelerce takip edilmektedir.

5- Yapılaşma koşulları ile imar durumu ve ruhsat verme gibi iş ve işlemler ilgili Belediye Başkanlıkları tarafından değerlendirilmektedir.

6- Belediyelerce belirlenen Afet ve Acil Durum Toplanma Alanları; Muhtarlıklar, Kaymakamlıklar ve Valilikler ile koordineli bir şekilde Tahliye ve Yerleştirme Çalışma Grubu Ana Çözüm Ortağı İl Jandarma Komutanlıkları tarafından kontrol edilmektedir.

7- Bursa İlinde; kamu yapılarıyla ilgili olarak gerçekleştirilen envanter çalışması (KAYES) ile yapıların genel durum bilgileri kayıt altına alınmıştır. 6306 sayılı Kanun kapsamında riskli yapıların tespiti öncelikle yapı malikleri veya kanunî temsilcileri tarafından yaptırılmaktadır. Bu kapsamda İlimizde 2023 Haziran ayı sonuna kadar toplam 3.151 adet riskli yapı tespiti yapılmış olup, risk tespiti yapılan toplam bağımsız bölüm sayısı 15.692 adettir. 6306 sayılı Kanun kapsamında riskli yapı tespiti yaptırılan yapılardan yıkılan yapı adedi 2.941 olup, yıkılan toplam bağımsız birim sayısı ise 14.420 adettir. Ayrıca, malikler tarafından başvurulması durumunda; Bursa Büyükşehir Belediyesi, İlçe Belediyeleri, Üniversiteler ve Akademik Odalar işbirliği ile gözlemsel bina değerlendirilmesi yapılabilmektedir.

8- Konuya ilişkin mevzuat çerçevesinde, ilgili kurumlarınca; mevcut binalara ilişkin gerekli risk analizi ve güçlendirme çalışmaları yapılmaktadır. Talep edilmesi halinde; Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerimizce gerekli teknik destek verilmektedir.

9- Bakanlığımızın 28.09.2011 tarih ve 102732 (2011/9) no.lu Genelgesine istinaden Bursa İl dahilinde hazırlanan İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik Etüt Raporları Bursa Valiliği (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) tarafından incelenerek onaylanmaktadır. İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik Etüt Raporları mülga Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından yayımlanan 19.08.2008 tarih ve 10337 sayılı Genelgede belirtilen Format-3'e göre hazırlanmaktadır. İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik Etüt Raporunda format içeriğinde yer alan tüm parametreler değerlendirilerek yerleşime uygunluk haritaları hazırlanmaktadır. Bu kapsamda çalışma alanı içerisinde doğal afet tehlikeleri ve/veya jeolojik-jeoteknik özellikleri nedeniyle yerleşime uygunluğu etkileyebilecek önlem alınması gereken konular değerlendirilerek önlemleri açısından alt başlıklara ayrılmaktadır. Diğer taraftan; Sakıncalı Alanlar, Uygun Olmayan Alanlar ve Ayrıntılı Jeoteknik Etüt Gerektiren Alanlar Bakanlığımız tarafından onaylanmaktadır. Yapı tasarımı ve projesine yönelik detaylı zemin değerlendirmesi zemin etüt raporunda yer almakta olup, söz konusu zemin etüt raporları ilgili Belediyeleri tarafından onaylanmaktadır.

10- Sağlıksız yapılarda ikamet eden vatandaşlara yönelik teşvik edici olarak 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun kapsamında riskli yapı tespiti yaptırılan yapılara ilişkin iş ve işlemler 6306 sayılı Kanun ve bu Kanunun Uygulama Yönetmeliği ile düzenlenmiş olup, 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun kapsamında riskli olarak tespit edilen yapı malikleri ve kiracılara kira yardımı, harç muafiyeti, üçte iki çoğunlukla alınan karara katılmayan maliklerin arsa payı satışı, fesih başvurusu iş ve işlemleri yürütülmektedir.

11- 6306 sayılı Kanunun 2. maddesinin 1. fıkrasının (ç) bendinde "Riskli alan: Zemin yapısı veya üzerindeki yapılaşma sebebiyle can ve mal kaybına yol açma riski taşıyan, Cumhurbaşkanınca kararlaştırılan alanı... ifade eder." şeklinde belirtilmektedir. Bu kapsamda, Bursa İlinde ilan edilen riskli alanlar; Yıldırım İlçesi, Mevlana, Ulus, Yavuzselim, Arabayatağı, Çınarönü, Hacivat, Şirinevler Mahallelerinde ilan edilen toplam 499 ha, Yıldırım İlçesi, Mollaarap Mahallesinde ilan edilen toplam 3,57 ha, Osmangazi İlçesi Soğanlı Mahallesinde ilan edilen toplam 6,75 ha, Osmangazi İlçesi Demirkapı Mahallesinde ilan edilen toplam 7 ha, Osmangazi İlçesi Alemdar Gaziakdemir Mahallesinde ilan edilen riskli alan toplam 19,8 ha alan bulunmakta olup, söz konusu alanlardaki uygulamalar ilgili Belediye Başkanlığı ve/veya Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından yürütülmektedir.

6306 sayılı Kanunun 2. maddesinin 1. fıkrasının (c) bendinde "Rezerv Yapı Alanı: Bu Kanun uyarınca gerçekleştirilecek uygulamalarda yeni yerleşim alanı olarak kullanılmak üzere, TOKİ'nin veya İdarenin talebine bağlı olarak veya resen Bakanlıkça belirlenen alanları, ... ifade eder." şeklinde belirtilmektedir. Bu kapsamda ilimizde ilan edilen rezerv yapı alanları; Gemlik İlçesi, Merkez, Cihatlı ve Umurbey Mahallelerinde ilan edilen toplam 764,75 ha, Osmangazi İlçesi, Soğanlı Mahallesi ilan edilen 24,6 ha, Osmangazi İlçesi, Hanlar Bölgesi ve Çarşıbaşı'nda ilan edilen 1,24 ha, Osmangazi İlçesi, Altınova, Fatih ve Yeşilova Mahalleleri sınırlarında ilan edilen toplam 22,18 ha, Yıldırım İlçesi, Samanlı Mahallesi ilan edilen toplam 18,33 ha, Yıldırım İlçesi, İnegöl İlçesi, Kemalpaşa ve Hamidiye Mahalleleri sınırlarında ilan edilen toplam 1,66 ha alan bulunmaktadır. Bahse konu projeler; ilgili diğer Bakanlıklar nezdinde üretilmektedir.

12- Deprem esnasındaki, davranış biçimlerine ilişkin toplumu bilinçlendirme çalışmaları; AFAD Başkanlığı ve ilgili Bakanlıklar ile yapılan işbirliği içerisinde halkımıza duyurulmaktadır.

13- Deprem ve Doğal Afetlerle ilgili konuların, Eğitim ve Öğretim Müfredatına eklenmesi hususundaki çalışmalar AFAD Başkanlığı ve ilgili Bakanlıklar nezdinde yürütülmektedir.

14- Bursa İlinin Arama Kurtarma faaliyetleri; Türkiye Afet Müdahale Planı kapsamında, İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir.